

Errar el tir

Dm, 16/03/2021 per Josep Maria Solà

[Mirant el text](#)

El salm 51 és un dels més populars de tot el salteri pel fet d'inspirar el cant: "Pietat oh Déu" El llegim o cantem, no en la seva totalitat, en aquest 5é diumenge de Quaresma (51,3-4.12-15.18-19). Es pot dir que és el salm penitencial per excel·lència. L'estructura del salm podria ser la següent: v.v. 1-2 títol. L'espai fosc del pecat (vv. 3-11). Prec per obtenir el perdó vv.3-4; confessió del pecat vv. 5-8; nou prec de perdó vv. 9-11. L'àmbit lluminós de la gràcia vv.12-19. L'esperit de Déu regenerador vv. 12-14; el sacrifici agradable a Déu vv.15-19. Intercessió sobre Jerusalem vv.20-21.

Fins al verset 11 l'autor ens submergeix en la tenebrosa regió del pecat. Sis vegades (vv 4.5.6.7.d9.11) ens trobem amb el verb "pecar", a més de sis sinònims: "transgressió, iniquitat, mal" (vv, 3.4.5.6.7.11). Segurament vol transmetre el missatge que el pecat s'escampa arreu, es ramifica, s'entafora per tots els indrets de l'existència i arriba a crear una angoixa obsessiva: "El pecat el tinc sempre present i he nascut culpable" (vv.5.7).

Quan el salm parla de pecat hom es pot preguntar de quina mena de pecat es tracta. El terme pecat (en hebreu "jatta") vol dir errar en el tir, no aconseguir el blanc correcte; quan una fletxa no aconsegueix el blanc vol dir que es desvia i d'aquí es dedueix que "jatta" vol dir desviar-se del camí. Si el camí correcte, tal com diu el Deuteronomi, és el compliment de la Llei, desviar-se del camí serà incomplir la Llei (Dt 30,16).

Segons un criteri d'interpretació bíblica, la primera vegada que apareix un terme en l'Escriptura en determina el sentit que s'imposa sobre els matisos que el terme pugui tenir en altres llocs. El terme "jatta" apareix per primera vegada en el llibre del Gènesi en el relat de Caín i Abel (4,1-16): "si no obres bé, el pecat aguaita a la porta". Pel context on està situat, el pecat de Caín fa referència al crim comés contra Abel. Caín es desvia del manament del decàleg "no mataràs" (Ex 20,13) i amb el seu comportament pecca contra Déu desviant-se de la seva voluntat que vol la vida per sobre de tot.

El segon verset del salm posa en relació el terme "pecat" amb el pecat que cometé David matant Uríes i prenent pecaminosament la seva muller. David reconeix que ha pecat contra Déu (2Sa 12,13) i l'ha ofès igual que l'orant del salm que reconeix: "contra tu, contra tu sol he pecat i he fet el que és dolent als teus ulls" (v.6). Pecar és emprendre, doncs, un camí, una direcció, un estil de vida que es desvia de la voluntat de Déu expressada en allò que ha manat. Caín i David, s'han desviat del voler de Déu incomplint un dels principals manaments del decàleg.

Hem dit que el terme "pecat" va acompanyat de sinònims que ens situen en aquest univers tèrbol de la maldat humana però, paral·lelament, van apareixent uns termes que apunten al perdó, al goig de la salvació, a la intervenció de la bondat divina: renta'm, purifica'm, ruixa'm amb l'hisop, borra, aparta, blanqueja'm. Els termes ens preparen al gir que fa el salm en la seva segona part (vv.12-19) que ens obra a l'àmbit lluminós de la gràcia. Crear un cor pur, renéixer un esperit ferm remetent al crear de Gènesi. El salmista demana que en el seu interior malmès s'hi produeixi una nova creació. Així com a Gènesi l'Esperit de Déu actuava estimulants

el pas de la tenebra a la llum (1,2), aquí es demana el pas de la tenebra del pecat a la llum d'un interior transformat. El pecat de Caín fa que aquest s'hagi d'amagar de la presència de Déu, l'orant del salm desitja posseir l'Esperit de Déu que li permet viure en l'esfera santa participant de la presència gratificant de Déu.

Diumenge 5é de Quaresma. 21 de Març de 2021